Skellefteå kommun

2020-01-21

Dnr-SI 2019:6449

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Anderstorpsgymnasiet 3 i Skellefteå kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Anderstorpsgymnasiet 3 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Anderstorpsgymnasiet 3 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i hög utsträckning* skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Verka för en undervisning som ger alla elever möjlighet till stimulans och utmaning i sitt lärande så att de kan utvecklas så långt som möjligt. En viktig del i detta arbete är att skapa en organisation där lärare har rimliga förutsättningar att utforma undervisningen utifrån alla elevers skilda behov och förutsättningar.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i flera delar* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Se till att hitta fungerande rutiner och strategier för att skapa och upprätthålla studiero och se till att alla pedagoger arbetar i enlighet med dessa.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor i högre grad analyserar kunskapsresultaten ur olika perspektiv för att hitta förklaringar till eventuella avvikelser och därigenom säkerställa likvärdighet i lärarnas betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast **den 3 augusti, 2020** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:6449) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd
1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr *i hög utsträckning* skolans utveckling.

Sammanfattande motivering

Det framgår av granskningen att rektorn i hög utsträckning leder och styr skolenhetens utveckling, genom att fokusera på skolans uppdrag samt att följa upp och analysera skolenhetens resultat, både när det gäller kunskaper samt trygghet och studiero. Vidare framgår det av granskningen att rektorn ser till att det sker ett lärande i kollegiet och verkar för att alla elever ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn har av naturliga skäl på ett tydligare sätt, i jämförelse med ekonomiprogrammet, följt upp resultaten hos eleverna på fordons- och transportprogrammet.

Rektorns uppföljning och analys av skolenhetens resultat

Det framgår av granskningen att rektorn på flera sätt följer upp och analyserar resultat avseende elevers kunskapsutveckling, deras upplevda trygghet och studiero samt hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen.

Rektorn för Anderstorpsgymnasiet 3 har ansvarat för fordons- och transportprogrammet i 3,5 år och har tagit över ansvaret för ekonomiprogrammet inför innevarande läsår. I rektors ansvar för fordons- och transportprogrammet ingår inte inriktning transport i årskurs 2 och 3. Programmet kallas i texten nedan för fordonsprogrammet.

Den information rektor skaffar sig från uppföljningsarbetet sätter hon också i relation till undervisningens genomförande och de förutsättningar lärarna upplever att de har.

Granskningen visar emellertid att rektorn ännu inte, i någon större utsträckning, har hunnit följa upp resultaten på ekonomiprogrammet.

Rektorn uppger att hon på fordonsprogrammet har besökt lärarna i deras undervisning minst en gång per läsår, inför medarbetarsamtalen. När det gäller ekonomiprogrammet har rektorn besökt vissa lektioner utifrån synpunkter från elever om hur undervisningen fungerar. Mer systematiska lektionsbesök planerar rektorn att starta upp inom kort när mer tid för detta bör finnas.

Granskningen visar att rektorn utifrån resultat av de uppföljningar hon gör initierar och genomför olika insatser för att kunna möta identifierade behov. Bland annat har rektorn utifrån ett negativt enkätresultat avseende elevers upplevda trygghet på fordonsprogrammet genomfört en fördjupad utredning av elevernas upplevelse samt upprättat en handlingsplan tillsammans med lärarna, en handlingsplan som löpande följs upp. Det finns även exempel på hur rektorn och lärarna, utifrån en uppföljning av elevernas kunskapsresultat, inom ämnet svenska på fordonsprogrammet på olika sätt arbetar för att stärka elevernas intresse för läsning.

När det gäller kunskapsresultat på ekonomiprogrammet så har rektorn inlett ett uppföljningsarbete och börjar få en bild av vilka behov som finns och vad som behöver utvecklas. Detsamma gäller elevernas upplevda trygghet och studiero och rektor uppger att hon för närvarande funderar på hur ett arbete för att stärka det området bäst ska genomföras.

Skolans arbete med jämställdhet

Granskningen visar att rektorn leder ett jämställdhetsarbete på Anderstorpsgymnasiet 3 och verkar för att både unga män och unga kvinnor ska ha samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn har bland annat initierat en kompetensutvecklingsinsats för lärarna på fordonsprogrammet som syftar till att öka medvetenheten kring vilka arbets- och förhållningssätt som kan vara framgångsrika för att stärka de unga männens kunskapsresultat. Skolenheten arbetar även med "machofabriken", som är ett metodmaterial för praktiskt jämställdhetsarbete. Materialet fokuserar bland annat på normer för manlighet och hur det påverkar individer, grupper och relationer. Syftet är att deltagarna ska få verktyg för att utforska och reflektera kring förväntningar, attityder och begränsningar utifrån destruktiva könsroller. Framförallt är det de unga männen i årskurs 1 på fordonsprogrammet och de unga kvinnorna i årskurs 2 på ekonomiprogrammet som arbetar eller har arbetat med materialet. Enheten planerar för innevarande läsår att rikta materialet även till de unga kvinnor som går fordonsprogrammet. Även lärarna på fordonsprogrammet arbetar med materialet.

Rektors ledning och organisering av det pedagogiska arbetet

Det framgår av granskningen att rektorn till stor del leder och organiserar det pedagogiska arbetet. Rektorn har organiserat en mötesstruktur som innebär att hon varje vecka träffar arbetslagsledarna på ekonomi- respektive fordonsprogrammet, för att leda arbetet i lagen framåt. Arbetslagen på skolenheten och ämneslagen på Anderstorpsgymnasiet träffas kontinuerligt för diskussion och samverkan kring relevanta områden. För att det ska ske ett lärande i kollegiet planerar rektorn olika insatser utifrån behov och följer sedan upp insatserna på olika sätt, i exempelvis samtal med pedagoger och med elever. Bland annat kan nämnas det prioriterade utvecklingsområdet kring trygghet och studiero på fordonsprogrammet (*se vidare under rubriken Trygghet och studiero)*. Två nya lärare har introducerats på fordonsprogrammet under föregående läsår. De har bland annat fått ta del av kompetensutvecklingsinsatser kring betyg och bedömning tillsammans med det övriga kollegiet. Några lärare, inom båda programmen, har också fått eller ska få stöd eller utbildning avseende bland annat bemötande. Lärarna på ekonomiprogrammet arbetar med "kollegan i klassrummet" vilket innebär att lärarna besöker varandras lektioner och ger återkoppling utifrån ett antal frågeställningar. Arbetet påbörjades med programmets tidigare rektor och efter höstterminens slut ska lärarna redovisa hur arbetet har gått. Rektorns ambition är att arbetet med "kollegan i klassrummet" ska fortsätta och hon tror att insatserna kan utveckla undervisningen, när lärarna har "blivit varma i kläderna" och vågar ge konstruktiv kritik till varandra. Rektorns plan är att även låta lärarna på fordonsprogrammet prova konceptet.

Granskningen visar att ett arbete pågår på fordonsprogrammet med att ta fram gemensamma förhållningssätt kring exempelvis hur man ska bemöta elever som är utåtagerande eller hur man ska förhålla sig som lärare när elever inte lämnar in uppgifter eller kommer sent. Rektor uppger att en del i det fortsatta värdegrundsarbetet på skolenheten handlar om bemötande och förhållningssätt; vad lärare ska fortsätta eller börja med och vad de behöver sluta med. Avseende ekonomiprogrammet så uppger rektor att hon som ett första steg, bättre behöver sätta sig in i hur lärarna arbetar och hur undervisningen bedrivs.

När det gäller lektionsstruktur och organisation i klassrummet finns ett antal på enhetsnivå gemensamma överenskommelser som de flesta lärare verkar arbeta efter. Dessa överenskommelser har bäring på studiero och trygghet och behandlas därför under den rubriken.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att Anderstorpsgymnasiet 3 *i hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom bedömningsområdet Rektors ledarskap.

Undervisning

Författningsstöd
1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen 4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039) Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Det framgår av granskningen att undervisningen till stor del är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Arbetet kan dock utvecklas när det gäller att anpassa undervisningen så att alla elever kan stimuleras och utmanas utifrån sina skilda behov och förutsättningar.

Variation och struktur

Granskningen visar att det i undervisningen finns en viss variation och växling mellan olika arbetsuppgifter och mellan olika sätt att arbeta på. Lärarna uppger i intervju att de erbjuder eleverna olika arbetsformer och arbetssätt och i majoriteten av de observerade lektionerna sker en variation och växling mellan arbetssätt vilket också bör skapa förutsättningar för eleverna att hålla uppe ett engagemang under lektionen. De elever som intervjuats uppger att det sker en viss variation avseende sätt att arbeta på men att de ibland kan önska en högre grad av variation. Vid några av de observerade lektionerna finns det elever som inte riktigt deltar i undervisningen. Någon elev i årskurs 1 uppger att vissa elever i klassen inte är så fokuserade på att få bra betyg och därför kanske inte alltid koncentrerar sig på lektioner. Några lärare uppger att det finns elever som "har råd att" att ibland prata om annat på lektioner och även gör detta. Några lärare uttrycker också en frustration att de inte alltid hinner hjälpa de elever som inte riktigt hänger med.

På skolenheten arbetar lärarna med tydliggörande pedagogik. Tydliggörande pedagogik var under vårterminen 2019 ett aktivt utvecklingsarbete på fordonsprogrammet och har även tidigare varit ett utvecklingsområde på ekonomiprogrammet. I korthet innebär tydliggörande pedagogik bland annat att det för eleverna tydligt ska framgå *vad* de ska arbeta med på lektioner och *varför*; vad de förväntas prestera avseende arbetsuppgifter samt uppnå avseende förmågor. Vid genomförda lektionsobservationer tydliggjordes inledningsvis vad eleverna förväntades arbeta med. I de flesta fall stod det uppskrivet på tavlan, lärarna gick också muntligt igenom detta. Det varierade i vilken mån lektionerna avslutades på ett tydligt sätt, vid flera lektioner så bröts helt enkelt arbetet och eleverna lämnade klassrummet. Elever uppger i intervju att många lärare har tydliga inledningar och avslutningar på lektioner men att de ibland bara avbryter lektionen när tiden är slut. När det gäller möjlighet att påverka så uppger eleverna att det varierar. Vissa lärare brukar utvärdera kurser tillsammans med eleverna medan andra lärare inte gör det.

Aktivt lärarstöd, stimulans och utmaningar

När det gäller aktivt lärarstöd visar granskningen att lärarna på olika sätt arbetar för att stödja eleverna. Det finns många exempel från observationerna på att lärarna har en kommunikation och dialog med eleverna för att förklara vad de ska arbeta med och varför, för att fånga upp elevernas frågor samt för att kunna bekräfta det eleverna uttrycker. Som angetts ovan finns dock exempel på elever som ägnar sig åt annat under lektionerna och lärare uppger i intervju att det ibland kan vara svårt att nå alla elever och vid behov hinna hjälpa, inte minst då flera av grupperna är relativt stora. Det finns även exempel från observationerna där dialogen mellan lärare och elev mest handlade om vad eleverna skulle göra i olika moment. Det framgår att lärarna strävar efter att eleverna ska kunna utmanas samt bli motiverade. Några lärare betonar vikten av att ge tid och möjlighet för elever att prova och öva så att de kan känna att de lär sig och utvecklas. För att motivera elever försöker lärarna förklara nyttan med de kunskaper eleverna ska tillägna sig. Ett exempel där eleverna tydligt har sett nyttan med ämnet engelska är när det har integrerats med karaktärsämneskurser. Det blir tydligt att både elever och lärare i undervisningsgrupper med litet antal elever upplever att förutsättningar för kommunikation mellan lärare och elev, anpassning av undervisning samt återkoppling från lärare till elev avseende elevernas utveckling är goda och bättre än i de större undervisningsgrupperna. Rektor uppger att det kan finnas anledning att fundera över elevgruppers storlek. I sammanhanget uppger rektorn även att lärarnas arbete med extra anpassningar behöver utvecklas på ekonomiprogrammet.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att Anderstorpsgymnasiet 3 *i flera delar* uppfyller kvalitetskriterierna inom bedömningsområdet Undervisning men att utvecklingsområden finns.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Verka för en undervisning som ger alla elever möjlighet till stimulans och utmaning i sitt lärande så att de kan utvecklas så långt som möjligt. En viktig del i detta arbete är att skapa en organisation där lärare har rimliga förutsättningar att utforma undervisningen utifrån alla elevers skilda behov och förutsättningar.

Det framgår av granskningen att alla elever inte får en undervisning som stimulerar och utmanar dem utifrån deras individuella behov och förutsättningar.

Enligt skollagen ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Enligt läroplanen för gymnasieskolan är det skolans ansvar att varje elev tillägnar sig goda kunskaper i de kurser som ingår i elevens studieväg och kan använda dessa kunskaper för vidare studier och i samhällsliv, arbetsliv och vardagsliv.

Det här innebär att undervisningen behöver anpassas så att alla elever som tar del av den ges möjlighet att utvecklas. Läraren behöver därför ta reda på vilka behov och förutsättningar de enskilda eleverna har så att undervisningen kan utformas så att alla får möjlighet till stimulans och utmaning i sitt lärande. Det är viktigt att undervisningen kan vara flexibel så att eleverna kan få arbeta med ett utmanande innehåll på lämplig nivå efter sina förutsättningar, så att de kan utveckla sitt lärande, sin förmåga och sitt tänkande. Detta anses även främja och stärka elevernas motivation och engagemang i undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att se över vilken organisation, vilka arbetssätt och metoder, vilken typ av eventuellt stöd till lärare som behövs för att kunna ge en undervisning som i högre grad möter alla elevers förutsättningar och behov vid skolenheten.

Trygghet och studiero

Författningsstöd
3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar *i flera delar* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete när det gäller att skapa en trygg miljö. Vidare visar granskningen att det finns visst arbete på skolan för att skapa och upprätthålla studiero men att det delvis saknas ett gemensamt förhållningssätt kring hur man ska arbeta.

Skolans arbete med trygghet

Det framgår av granskningen att det finns ett medvetet arbete, både på aktuell skolenhet och på Anderstorpsgymnasiet i stort, för att skapa trygghet. När det gäller fordonsprogrammet har rektorn, utifrån resultat på en enkätundersökning, initierat ett utvecklingsarbete för att öka tryggheten. Rektorn genomförde först en grundlig kartläggning för att identifiera vad skolenheten behövde utveckla vad gäller trygghet. En handlingsplan har sedan upprättats och samtal, kompetensutvecklingsinsatser för pedagoger samt olika elevaktiviteter har genomförts och genomförs. Rektorn följer arbetet och uppger att hon kan se resultat. När det gäller ekonomiprogrammet som rektorn tagit över inför innevarande läsår har vissa insatser utifrån elevsignaler genomförts. I övrigt uppger rektor att hon behöver ta reda på mer kring hur man arbetar och vilka behov som eventuellt finns för att kunna planera ett utvecklingsarbete. För skolenhetens båda program gäller att mentorerna aktivt arbetar med grupperna i årskurs 1, för sammanhållning och trygghet. En modell med fasta sittplatser i klassrummen används också. På skolnivå finns en skolvärd som är tillgänglig på raster och har kunskap om vad som händer och vilka som eventuellt inte hör hemma på skolan. Skolvärden kan fungera som ett stöd både för elever och för pedagoger. Utifrån elevers synpunkter och önskemål är endast en ytterdörr till skolan öppen och en ommöblering har skett i de allmänna utrymmena för att minska känslan av att vara uttittad.

Skolans arbete med studiero

Granskningen visar att det finns ett arbete på skolan som syftar till att skapa och upprätthålla studiero, bland annat genom att ett antal överenskommelser har tagits fram, för vad som ska gälla under lektioner. Det framgår dock av granskningen att det varierar i vilken grad lärare arbetar efter dessa överenskommelser. Skolan arbetar exempelvis med tydliggörande pedagogik, som nämnts tidigare, som bland annat innebär tydliga inledningar och avslut på lektioner. Syftet med detta är att elever ska veta *vad* de ska arbeta med, *varför* och även *hur*. Tanken är att ett sådant arbetssätt förebygger elevers stress och därmed bidrar till studiero. Vidare har skolledningen för Anderstorpsgymnasiet beslutat att lärmiljön på skolan ska vara mobilfri. Det sistnämnda har diskuterats under en tid och beslutet har tagits inför innevarande läsår. När det gäller lektionsstruktur med tydliga inledningar och avslut framgår det av observationer och intervjuer att de flesta lärare tydliggör och skriver upp på tavlan vad eleverna ska arbeta med och förmedlar även i viss mån hur, däremot framgår sällan varför. Det varierar även i vilken utsträckning lärarna arbetar för att få till ett tydligt avslut på lektionerna. När det gäller beslutet om mobilfri lärmiljö så kom det enligt uppgift till delvis på grund av att elever hade filmat i klassrummen och att filmer publicerats på internet, vilket innebar att många elever upplevde en otrygghet i klassrummen. Det framgår av granskningen att lärare tycker det är svårt att bestämma över elevers mobiltelefoner. Lärarna menar att eleverna nästan är vuxna och måste kunna ta ett eget ansvar, det går inte att tvinga dem att lämna ifrån sig mobiltelefonerna. Rektor uppger att det kan bli en svårighet eftersom mobiltelefonerna ibland kan användas i skolarbetet. Sammantaget innebär detta att det för elever och lärare inte är tydligt vad en mobilfri lärmiljö egentligen innebär. En lärare berättar att hen under en observation av en kollegas lektion noterade att eleverna, utan tydlig koppling till lektionsinnehållet, använde mobiltelefoner nio gånger under lektionen.

Det framgår av granskningen att studieron i en del klasser ibland brister. Elever uppger i intervju att det i vissa klasser ibland kan vara rörigt och att det då är svårt att koncentrera sig på det man ska arbeta med. Eleverna uppger att lärare vid sådana tillfällen försöker säga till men att det inte alltid hjälper. Ibland kan elever som har svårt att koncentrera sig få gå ut, ta en kort paus och röra på sig. Vid några av de observationer som Skolinspektionen genomförde var det bitvis bristande studiero. Flera elever kom sent och några elever satt och pratade om annat relativt stora delar av lektionerna. Flera mobiler var framme - även i de fall läraren inledningsvis sagt till eleverna att de skulle lägga undan den.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att Anderstorpsgymnasiet 3 *i flera delar* uppfyller kvalitetskriterierna för bedömningsområdet Trygghet och studiero men att utvecklingsområden finns.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Se till att hitta fungerande rutiner och strategier för att skapa och upprätthålla studiero och se till att alla pedagoger arbetar i enlighet med dessa.

Det framgår av granskningen att det finns ett antal överenskomna strategier för att skapa en lärmiljö som präglas av studiero men att inte alla lärare arbetar i enlighet med dessa.

Arbetet med att skapa och upprätthålla studiero handlar till största del om hur lärare agerar förebyggande och åtgärdande. En viktig aspekt avseende att agera förebyggande är ledarskapet i klassrummet. Läraren behöver ha ett tydligt ledarskap och se till att elever ägnar sig åt skolarbete under lektioner. Det förebyggande arbetet handlar också om hur undervisningen planeras och genomförs eftersom det påverkar klimatet i klassrummet och vad eleverna lär sig. För att åstadkomma ett effektivt arbete med studiero krävs att skolan som helhet har ett gemensamt förhållningssätt kring detta arbete. För att uppnå en skolmiljö som präglas av studiero krävs att det finns väl fungerande forum för lärare att diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. För att lyckas är det av vikt att eleverna involveras i arbetet.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att tillsammans med arbetslagen och eleverna återuppta diskussionerna kring vilka rutiner och strategier som kan vara verkningsfulla, prova att använda sig av dem och efter en tid följa upp hur de efterlevs och hur de fungerar.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd
1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen
8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen
Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Granskningen visar att det finns goda förutsättningar för lärare att kvalitetssäkra sina bedömningar och tillsammans arbeta för en likvärdig betygssättning. Däremot finns inga tydliga rutiner för en återkommande uppföljning av de betyg som sätts, där rektor kan analysera betygssättningen ur olika perspektiv för att kunna få syn på eventuella avvikelser.

Kvalitetssäkring av bedömning och betyg

Granskningen visar att rektorn ger förutsättningar och arbetar för att lärarna kvalitetssäkrar sin betygssättning i syfte att verka för likvärdighet. Det framgår av granskningen att förstelärarna på skolan har skolledningens uppdrag att leda ett arbete i ämneslagen som syftar till att på olika sätt kvalitetssäkra den bedömning och betygssättning som sker. Lärarna uppger i intervju att det sker ett sådant arbete i ämneslagen. Tillfällen till diskussioner blir fler inför betygssättning och fokus i diskussionerna är ofta tolkning av olika begrepp i bland annat kunskapskraven. Det framgår även bland annat att lärare sambedömer elevtexter och att exempeltexter kan utarbetas för arbetet med att kommunicera och tydliggöra krav för elever. En organisation för sambedömning av de nationella proven finns.

Analys av betyg och diskussion

Granskningen visar att rektorn endast i begränsad omfattning följer upp och analyserar lärarnas betygssättning för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygssättning. Det framgår att rektorn följer upp betyg i syfte att värdera resultat. Fokus i rektors uppföljning är bland annat att se hur många elever som klarar examen, vilka kurser som verkar svårast för eleverna, vilka betyg som är mest frekventa samt vilka betygsnivåer som högst uppnåtts och i vilka kurser. Rektor uppger i intervju att hon vid utvärdering av läsårets resultat framförallt tittar på om det finns många F i

någon kurs. Vidare uppger rektorn att ämneslagen har uppdraget att titta på betyg och hur det ser ut i deras ämnen. Det finns inte en tydlig rutin på skolenheten för att titta på betygssättningen ur olika perspektiv för att kunna identifiera eventuella avvikelser och för att ta reda på vad dessa skillnader beror på.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att Anderstorpsgymnasiet 3 *i flera delar* uppfyller kvalitetskriterierna för bedömningsområdet Bedömning och betygssättning men att utvecklingsområden finns.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektor i högre grad analyserar kunskapsresultaten ur olika perspektiv för att hitta förklaringar till eventuella avvikelser och därigenom säkerställa likvärdighet i lärarnas betygssättning.

Granskningen visar att det finns goda förutsättningar för lärare att kvalitetssäkra sina bedömningar och att tillsammans arbeta för en likvärdig betygssättning. Däremot finns inga tydliga rutiner för en återkommande uppföljning av de betyg som sätts, där rektor kan analysera betygssättningen ur olika perspektiv för att kunna få syn på eventuella avvikelser.

Enligt Skolverkets allmänna råd om betyg och betygssättning[1] är det viktigt att en skolenhet har rutiner för att analysera betyg och nationella provbetyg ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så likvärdiga som möjligt. Rektor behöver i arbetet med att säkerställa likvärdighet ge lärarna förutsättningar att med olika metoder kunna kvalitetssäkra den egna bedömningen och betygssättningen.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn ser till att det finns förutsättningar att sammanställa kursbetyg och nationella provbetyg som underlag för ändamålsenlig och fördjupade analyser av resultaten. Rektorn bör se till att det finns rutiner för att

---

[1] Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2018:247) *Betyg och betygssättning*

analysera och ta reda på vad eventuella avvikelser kan bero på, till exempel skillnader i betyg mellan kurser, mellan elevgrupper och över tid.

På Skolinspektionens vägnar

X Agnetha Burström

Beslutsfattare
Signerat av: Agnetha Burström

X Britta Seeger

Föredragande
Signerat av: Britta Seeger

I handläggningen av ärendet har även utredaren Caroline Engskär och utredare Mattias Ryd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- åtta lektionsobservationer
- två gruppintervjuer med elever
- två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten mellan den 5 och den 7 november 2019. Besöket genomfördes av Britta Seeger och Caroline Engskär.

Anderstorp 3 är en av sex enheter på gymnasieskolan Anderstorp i Skellefteå. Enheten omfattar fordons- och transportprogrammet (*ej inriktning transport i årskurs 2 och 3*) samt ekonomiprogrammet. På fordonsprogrammet studerar 68 elever och på ekonomiprogrammet studerar 335 elever. Enheten leds av en rektor.